

FÖR ARBETE OCH VÄLSTÅND I SVERIGE

Näringspolitiskt program

2016

Teknikföretagen

KREATIVITETEN ÄR SVERIGES STYRKA

TEKNIKFÖRETAGEN är en av Sveriges största arbetsgivarorganisationer med 3 800 medlemsföretag som står för en tredjedel av Sveriges export. Bland medlemmarna finns globala företag som Ericsson, Scania, ÅF, ABB och Volvo men de flesta är betydligt mindre företag.

Gemensamt är att de utvecklar varor och tjänster i världsklass och att nästan all försäljning sker i global konkurrens.

Teknikföretagens uppdrag är att ge medlemsföretagen bästa möjliga konkurrensförutsättningar.

Näringspolitiska programmet 2016 är en sammanfattning av *En industristrategi för arbete och välförhållanden i Sverige 2016*. Skriften finns att ladda ner på **teknikforetagen.se**

KONTAKT

Amelie von Zweigbergk
Chef Industriell utveckling
08-782 09 39
amelie.von.zweigbergk@teknikforetagen.se

info@teknikforetagen.se

FRAMGÅNG KRÄVER HELHETSPERSPEKTIV

Sverige är en framgångsrik industrination med lång tradition. Runt om i landet finns utveckling och produktion av varor och tjänster i små, medelstora och stora företag. Teknikföretag bidrar till arbetstillfällena och tillväxt. Exporten från svenska teknikföretag betalar en stor del av vår välfärd. Men historisk framgång betyder inte automatiskt framgång i framtiden.

I globaliseringens tidevarv gäller det att vara en attraktiv plats för investeringar i industriell verksamhet. Vi kan inte ta för givet att företagen stannar i Sverige. Kanske är förutsättningarna bättre någon annanstans? Många länder arbetar aktivt med att bygga upp strukturer som attraherar företag. Det är lätt att flytta kapital och verksamhet och Sverige måste därför hela tiden utveckla förutsättningarna för industriell verksamhet här. Vi får dock inte slå oss till ro och tro att detta är något som företagen löser helt själva.

Sverige har dock goda förutsättningar. Både genom att bygga på våra traditionella fördelar och genom att nyttja de möjligheter som mångfalden ger. Lägg därtill att Sverige ligger långt framme i frågor som rör hållbarhet och miljövänlig teknik.

Men för att stärka konkurrenskraften och göra Sverige mer attraktivt för nya investeringar krävs ett helhetsperspektiv samt en samordning mellan olika politikområden. En samlad strategi för industrin kan göra att teknikföretag kan fortsätta att bidra till arbetstillfällena, tillväxt och export – förutsättningar för välstånd i Sverige. Långsiktiga och stabila blocköverskridande villkor bör eftersträvas för att attrahera och behålla företagens investeringar och verksamhet i landet. Resultatet, i form av produkter, tjänster och produktion, ska inte styras av staten, utan är tveklöst en uppgift för industrin.

Teknikföretagen sammanfattar i detta näringspolitiska program vilka frågor vi anser är nödvändiga för att utveckla teknikföretag i Sverige. Min förhoppning är att våra frågor kan ligga till grund för dialog och bred samverkan om hur förutsättningarna för industriell verksamhet kan stärka Sverige.

STOCKHOLM, FEBRUARI 2016

Åke Svensson, vd

FOTO: EVA LINDBLAD

INNEHÅLL

Industrin allt viktigare för Sverige	5
Teknikföretagen arbetar för.....	7
Goda förutsättningar för global konkurrenskraft.....	8
Konkurrenskraftig arbetsmarknad.....	10
Investera i samhällets mjukvara – utbildning och forskning	12
Investera i samhällets hårdvara – energi och transportinfrastruktur.....	14

INDUSTRIN ALLT VIKTIGARE FÖR SVERIGE

Sverige har en export som motsvarar nästan 50 procent av BNP och är därför beroende av företag som är globalt konkurrenskraftiga. Teknikföretagens medlemsföretag står för en tredjedel av den svenska exporten.

Teknikföretagens medlemmar sysselsätter cirka 300 000 personer i Sverige. I takt med att branschen utvecklas och fokuserar sin verksamhet, har tjänster inom bland annat administration, produktutveckling, IT och logistik lagts ut till företag som är specialister på detta. Inom dessa industrinära tjänsteföretag arbetar idag flera hundra tusen personer. Totalt sysselsätter hela industrin i Sverige omkring en miljon personer, vilket motsvarar vart femte jobb.

Industrin som helhet utvecklar också andra delar av näringslivet. Det finns en så kallad multiplikatoreffekt till omgivande sektorer. När teknikföretag lägger produktion och utveckling i en region bidrar det till att ytterligare jobb skapas. Med goda förutsättningar för teknikföretag i Sverige skapas välbefinnande och arbete både inom teknikföretag och i andra samhällssektorer. Teknikföretag är på detta vis en motor för tillväxt och välbefinnande.

Sverige har en lång tradition som starkt produktionsland. Teknikföretag som grundats av kreativa entreprenörer har framgångsrikt utvecklats och skiftat fokus från masstillverkning till flexibel produktion av avancerade varor och tjänster.

Och trenden står sig. Digitalisering är en av vår tids största samhällsförändringar. För teknikföretag innebär digitaliseringen stora möjligheter och utmaningar. Bland annat gör den möjligt att utveckla nya omvälvande produkter som förändrar och utmanar befintliga. Även sättet att producera, automatisera och robotisera produktion av varor och tjänster blir annorlunda. Digitaliseringen gör det också möjligt att utveckla helt nya tjänster som ett komplement eller ersättning till fysiska produkter.

Försäljning av tjänster har blivit en del av kärnverksamheten för många av Teknikföretagens

medlemsföretag. Tjänsterna är av många olika slag: från grundläggande tjänster som leverans och installation, till drift och service av produkter hos kunder samt renodlad teknisk konsultverksamhet.

Svenska teknikföretags framgångar på världsmarknaden har bidragit till en positiv handelsbalans och till arbetstillfällen och välbefinnande i Sverige. För Sverige är globala värdekedjor viktiga. Många stora svenska exportföretag är även beroende av import av komponenter, insatsvaror och insattjänster. Det leder till en ökad specialisering som är nödvändig för att företag ska kunna konkurrera internationellt.

I Sverige finns en mängd innovativa små och stora företag som skapar nya lösningar på samhällsutmaningar. Lösningarna återfinns inom exempelvis energi, miljö, transporter, IT och nya hjälpmedel för hemmet. De snabbfotade små företagen har en viktig roll som förnyare och genomförare av radikala affärsidéer och de står för en stor del av de nya arbetstillfällen som skapas. Genom att kombinera, utnyttja och utveckla ny kunskap, är entreprenören en nyckelfaktor för att möta både lokala och globala framtida utmaningar.

Det kunskapsförsprång Sverige och västvärlden har haft har försvunnit. Konkurrensen ökar även när det gäller kunskapsintensiva produkter och tjänster. För att leda utvecklingen räcker det därför inte längre med bara kunskap. Det krävs också individer och företag som har förmåga att omsätta kunskap till innovationer. Enligt internationella jämförelser är kreativitet och innovationer svenska framgångsfaktorer. Goda placeringar i internationella innovationsrankningar igår är dock ingen garanti för konkurrenskraft imorgon.

TEKNIKFÖRETAGEN ARBETAR FÖR:

GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GLOBAL KONKURRENSKRAFT

- Långsiktigt goda ekonomiska villkor
- Kapitalförsörjning och innovationsstöd
- Enklare och fungerande regelverk
- Frihandel och samlat arbete för exportfrämjande
- Standardiserade affärsavtal

KONKURRENSKRAFTIG ARBETSMARKNAD

- Översyn av LAS och MBL
- Konkurrenskraftiga arbetskraftskostnader
- Tidsenliga konfliktregler
- Flexibla anställningsformer
- Underlätta för utländska medarbetare

INVESTERINGAR I SAMHÄLLET'S MJUKVARA – UTBILDNING OCH FORSKNING

- En grundskola som förbereder för vidare studier
- En gymnasieskola som leder till jobb
- Högskoleutbildning som speglar industrins behov
- Mer nytta av svensk forskning

INVESTERINGAR I SAMHÄLLET'S HÅRDVARA – ENERGI OCH TRANSPORTINFRASTRUKTUR

- Ett robust och effektivt elsystem
- Energieffektivisering genom ny teknik
- Tillförlitlig och effektiv transportinfrastruktur
- Teknik för framtidens transportinfrastruktur
- Digital infrastruktur och cybersäkerhet

GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GLOBAL KONKURRENSKRAFT

Goda förutsättningar för företag har stor betydelse för att Sverige ska vara attraktivt för investeringar. Det handlar bland annat om makroekonomiska förutsättningar, regelverk och företags möjligheter till finansiering i olika utvecklingskedan.

Långsiktigt goda ekonomiska villkor

I den globala konkurrensen används skatter och förutsättningar för finansiering som konkurrensmedel av enskilda länder. Det är viktigt för industriklimatet att regeringen sänker skatter, minskar statsskulden och ändå ökar resurserna till utbildning och forskning. Skattetrycket har återigen höjts och är runt 50 procent av BNP och är högre än de flesta av våra konkurrentländer. Skattesystemet bör präglas av enkelhet och tydlighet som ger stabila och goda villkor för företagens investeringar. Den ekonomiska politiken i Sverige måste vara långsiktig och stabil, vilket ofta kräver överenskommelser över de politiska blockgränserna.

Kapitalförsörjning och innovationsstöd

Tillgången till riskvilligt kapital i olika skeden av ett företags utveckling är avgörande för om dessa ska kunna växa, etablera sig på nya marknader och anställa fler medarbetare. I de allra tidigaste skedena då riskerna är stora är det många gånger svårt att få privat lånefinansiering. Det finns dock ett stort antal statliga aktörer vars syfte är att stötta företagen i tidiga skeden. Men hur staten bidrar med kapital till företag är svåröverskådligt, insatserna är delvis överlappande och målet att investera i tidiga skeden nås inte. Staten behöver göra insatserna tydligare så att statligt riskkapital, oavsett form, går till att minska risker och skapa tillväxt- och utvecklingsresurser för tidiga skeden.

Enklare och fungerande regelverk

Företag behöver stabila, förutsägbara och sammanhängande regelverk för att vilja investera. Regler ska bara finnas när ett verkligt behov finns.

De regler som behövs måste vara enkla, tydliga och pragmatiska. Det nuvarande regelverket i Sverige måste därför förenklas.

Produktsäkerhetslagstiftningen ska hjälpa företag att utveckla och sälja produkter som är säkra att använda, utan att orsaka onödiga merkostnader för producenterna. Därför bör lagstiftningen begränsas till väsentliga krav, som så kortfattat och tydligt som möjligt talar om vilka säkerhetskrav en produkt ska leva upp till.

Att tekniska krav på produkter ser så olika ut runt om i världen är ett problem för teknikföretag i Sverige. Ökad användning av globala standarder ger företagen större möjlighet att nå nya marknader. Lagar som rör produkter bör skrivas så enkelt som möjligt och begränsas till väsentliga krav.

Det behövs en effektivare och mer samordnad marknadskontroll av produkter för en fri och rättvis handel. Marknadskontroll innebär att ansvariga myndigheter kontrollerar att produkter uppfyller lagens krav. Utan en fungerande marknadskontroll kan produkter som innebär fara för hälsa, miljö eller säkerhet säljas.

Svenska teknikföretag ligger långt fram när det gäller hållbara produkter och tjänster och en resurseffektiv produktion. Sverige anses dessutom ha gott systemkunnande bland annat när det gäller hållbara städer. Hållbar produktion innebär att man använder material effektivt, använder lättviktsmaterial, energioptimerar och återvinner material i produktionen. Många av Sveriges företag ligger långt framme i arbetet med hållbarhetsfrågor.

Det ska vara säkert för miljön att använda produkter i den miljö produkten är avsedd för. Därför bör alla miljökrav på produkter vara mät-

FOTO: ERIK THOR

bara så att företag kan visa att de uppfyller kraven. Globaliseringen innebär att produkter i många fall konstrueras för att uppfylla flera länders regelverk samtidigt. Några nya europeiska miljörelaterade regelverk som Reach och Ekodesigndirektivet påverkar teknikföretags möjligheter att sätta produkter på EU-marknaden. Teknikföretagen vill att myndigheter har tydliga arbetsmetoder och tidigt samråder med teknikföretag för att ta fram miljölagstiftning som rör produkter men utan att försämra svensk konkurrenskraft.

Frihandel och samlat arbete för exportfrämjande

Sverige har en liten hemmamarknad. Därför är det viktigt att teknikföretag kan exportera sina produkter. Att arbeta för frihandel är en självklarhet när allt fler länder och företag blir delar av globaliseringen. EU är den största enskilda marknaden för svenska exportföretag och en bättre fungerande inre marknad är därför en stor potential för Sverige. Nationella krav som går utöver direktiv eller krav på extra tester, skapar hinder på EU:s inre marknad. Hinder som snedvrider konkurrensen av varor och tjänster bör tas bort.

EU-direktiv och förordningar ska lämna mindre utrymme för nationella tolkningar. Frihandelsavtal mellan EU och andra länder är viktiga och frihandelsförhandlingarna mellan EU och USA är av särskild strategisk betydelse. Dels för att det är två av världens största ekonomier som förhandlar, dels för att avtalet kan förväntas påverka andra delar av världen, samt andra frihandelsavtal.

För att öka svensk export behövs ökad närvaro på nya tillväxtmarknader. I september 2015 presenterade regeringen sin exportstrategi. Det är också angeläget att de insatser som föreslås implementeras och genomförs på ett sätt som utgår från företagets behov och ökar företagets möjligheter att exportera. Fokus, koordinering, långsiktighet och uthållighet är viktigast för att genomföra exportstrategin.

Standardiserade affärsavtal

Teknikföretagen arbetar sedan länge med att ta fram standardavtal för att underlätta affärer och handel. Det är viktigt att företagen fritt ska kunna utforma sina affärsavtal utan onödiga inskränkningar i lagen som till exempel nationellt tvingande regler för betalningstider.

KONKURRENSKRAFTIG ARBETSMARKNAD

Att snabbt kunna anpassa sig är en förutsättning för att klara den internationella konkurrensen. Företagen måste kunna styra sin verksamhet utifrån efterfrågan på marknader med ständigt skiftande förutsättningar.

Översyn av LAS och MBL

Sjuttio procent av Teknikföretagens medlemmar anser att anställningsskyddslagen generellt minskar viljan att anställa. Lagen om anställningsskydd, LAS, kom till 1974 och är utformad för att lösa problemen på 1960-talets arbetsmarknad. Idag finns helt andra problem och det finns all anledning att utreda utformningen av anställningsskyddet. Vad som behövs är ett tydligt, förutsägbart och enkelt anställningsskydd som skyddar mot godtyckliga uppsägningar, men som i övrigt främjar flexibilitet, anpassning och omställning. Detta för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och öka möjligheterna till flexibla anställningsformer för att knyta kompetens till företagen. Dessutom bör Sverige ha en allmän obligatorisk omställningsförsäkring som ersätter dagens a-kassa och sjukförsäkring.

En annan arbetsrättslig reglering som bör ses över är medbestämmandelagen, MBL. En stor del av regleringen är otidsenlig och används sällan av fackföreningarna, eftersom de inser att reglerna saknar legitimitet. En ökande del av arbetskraften är inte medlemmar i de kollektivavtalsbärande fackföreningarna och många företag är inte medlemmar i någon arbetsgivarorganisation. Om den här utvecklingen fortsätter är det inte rimligt att arbetstagarernas inflytande ska hanteras av fackföreningar som bara företräder en minoritet av arbetstagarerna.

EU-direktiv på arbetsrättens område är inte harmoniserande och stämmer inte överens med reglerna i medlemsstaterna. De fastställer en miniminivå för medlemsstaterna, vilket innebär att det är tillåtet för en medlemsstat att ha sträng-

are regler för arbetsgivare vilket leder till så kallad överlagring. Därför måste de svenska regleringarna tas bort så att inte svenska arbetsgivare tvingas följa dubbla regelverk.

Konkurrenskraftiga arbetskraftskostnader

Arbetskraftskostnaderna är höga i Sverige jämfört med många andra länders. En av orsakerna är att Sverige under lång tid haft högre nominella löneökningar. Detta är en konkurrensnackdel för teknikföretag. Men decentraliserade löneavtal stärker den lokala lönebildningen och de enskilda företagens internationella konkurrenskraft. Lönedifferentiering sänker trösklarna in till arbete och gör att anställda kan höja sin lön till rätt nivå utan att behöva byta arbetsplats. Det är också viktigt med fler så kallade öppningsklausuler, som gör att parterna kan göra upp på lokal nivå om bland annat löner och arbetstider.

Tidsenliga konfliktregler

Den internationellt konkurrensutsatta industrin och de industrinära tjänsterna har en central roll i avtalsrörelsen som så kallad märkessättare. Det innebär att de löneökningar som parterna inom industrin kommer överens om fungerar som en norm, som andra sektorer bör förhålla sig till. Ändå kan fack inom andra sektorer tvinga till sig löneökningar över märket och undergräva fredspikten genom närmast oinskränkta möjligheter till stridsåtgärder även mot företag som redan tecknat avtal. Den svenska regleringen av arbetsmarknadskonflikter skapar obalans och hotar Sveriges ekonomi och välbefinnande.

Flexibla anställningsformer

Företag måste kunna styra sin verksamhet utifrån efterfrågan på marknader med ständigt skiftande förutsättningar. De måste kunna behålla sina mest lämpade medarbetare. Trösklarna in på arbetsmarknaden är höga liksom arbetslösheten, särskilt bland ungdomar och andra utan erfarenhet av arbete i Sverige. Det är viktigt att underlätta för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden att få ett arbete. Möjligheterna till visstidsanställning får därför inte begränsas, eftersom det kan underlätta att få första jobbet. Visstidsanställningar är också viktiga ur integrationssynpunkt.

Många som söker asyl i landet har bristfällig utbildningsnivå. Den svenska arbetsmarknadens stela regleringar och höga lägstalöner utgör ett stort hinder för dessa personer att kunna erbjuda

anställningar. Eftersom jobb är en nyckel till integration är fungerande kompetensutveckling en avgörande faktor.

Underlätta för utländska medarbetare

För att teknikföretag ska kunna konkurrera på en global marknad måste de kunna knyta de mest kompetenta medarbetarna till sig och det oavsett var i världen dessa finns. Studier visar att svenska företags export till enskilda marknader växer med rekryteringen av medarbetare från dessa länder. Det handlar helt enkelt om att ha tillgång till de mest kompetenta och engagerade medarbetarna. Hinder mot tjänsterörlighet måste tas bort och handläggning av arbetstillstånd måste bli smidigare, snabbare och mer förutsägbar.

FOTO: ABB

» **ABB Robotics** har periodvis fler verkstadsarbetare från bemanningsföretag än egna anställda vilket speglar den beläggningsvariation som företaget har då det med jämna mellanrum kommer stora projekt som ska levereras på kort tid. I genomsnitt är 30 procent av företagets medarbetare inhyrda via bemanningsföretag. De fackliga parterna accepterar denna lösning och såväl facket som företaget är måna om att alla, oavsett var medarbetaren har sin anställning, känner sig hemma i ABB Robotics. «

INVESTERA I SAMHÄLLET'S MJUKVARA – UTBILDNING OCH FORSKNING

Allt fler länder satsar på kunskap för att ta sig högre upp i värdekedjan och skapa välstånd. Med en ökad global konkurrens och Sverige som välutvecklat höglöneland ställs högre krav på kompetensförsörjningen i Sverige än i många andra länder.

Utbildningssystemet bör finansieras offentligt, hålla en hög kvalitet och ge valfrihet. Oavsett bostadsort eller bakgrund man har ska alla barn, ungdomar och vuxna få likvärdiga möjligheter till en bra utbildning. Utbildningarna behöver vara dimensionerade efter arbetsmarknaden och det måste föras en nära dialog med företag och andra arbetsgivare om vilka krav som ställs på morgondagens arbete. Dagens utbildningssystem levererar inte tillräckligt många personer som har rätt utbildning för teknikföretag, därför behöver det utvecklas fler vägar in till industrin. Yrkesintroduktionsavtalet är en sådan väg där anställning kombineras med utbildning och introduktion.

En grundskola som förbereder för vidare studier

Ungas intresse för matematik, naturvetenskap och teknik är avgörande för att teknikföretag ska kunna attrahera kompetenta medarbetare. Teknikämnet har varit obligatoriskt i grundskolan sedan 1994 men lider fortfarande av stora kvalitetsbrister. Det utexamineras dessutom alldeles för få nya lärare. Exempelvis utbildas bara omkring en tiondel så många lärare i kemi, fysik och teknik som skulle behövas. Att få upp antalet lärare med djup ämneskompetens i teknik, naturvetenskap och matematik är avgörande för Sverige som kompetensnation och fokus bör vara att höja kompetensen i stället för att bara se till lärartäthet.

En gymnasieskola som leder till jobb

För teknikföretag är det väsentligt att gymnasieskolan har attraktiva och högkvalitativa utbildningar som kan leda dels till kvalificerade yrkesroller, dels till fortsatta studier. Gymnasiet behöver därför utvecklas och kraven höjas för att eleverna ska vara anställningsbara. För att möta behovet av ökad rörlighet och främja flexibiliteten på arbetsmarknaden behöver det finnas möjlighet till omställning efter gymnasiet.

Allt fler tjänster inom teknikföretag kräver bredare kunskaper och mer spetskompetens än vad gymnasieskolans yrkesprogram kan ge. Dessa behov kan tillgodoses genom de industrirelevanta utbildningarna inom yrkeshögskolan. Myndigheten för yrkeshögskolan bör fortsätta att utveckla sin behovsanalys så att prioriteringen mellan olika utbildningar motsvarar arbetsmarknadens behov.

Högskoleutbildning som speglar industrins behov

Den högre utbildningen i Sverige behöver utvecklas i takt med industrins behov och kopplas till forskning och innovation. En kontinuerlig kontakt med industrin under utbildningen ger relevans inför arbetslivet. Internationellt studentutbyte är en viktig förutsättning för att kunna bedriva kvalificerade och specialiserade utbildningar som svarar mot industrins behov och ökar även rekryteringsbasen till industrirelevanta utbildningar.

Mer nytta av svensk forskning

Forskning och utveckling är en avgörande faktor för framtida konkurrenskraft och

svenska teknikföretag står för var tredje svensk forskningskrona. Många multinationella teknikföretag bedriver fortfarande huvuddelen av sin forskning och utveckling i Sverige trots att de bara har en liten marknad här. Ett fåtal globala företag står för de stora FoU-investeringarna men idag växer företagens forskning och utveckling mer i andra länder än i Sverige.

Satsningar på forskning behövs för att göra Sverige attraktivt för företagens FoU-verksamhet. Prioriteringarna bör samspela med EU:s ramprogram Horisont 2020. Att fokusera statens forsknings- och innovationsinvesteringar så att det blir balans mellan prioriteringarna *spetskompetens*, *industriellt ledarskap* och att möta *samhällsutmaningar* är därför viktigt.

Personrörlighet mellan lärosäten, institut och företag är ett sätt att stärka samverkan. I dagens akademiska karriärsystem missgynnas dock forskare som samverkar med företag. Vi vill istället uppmuntra forskare som jobbat utanför

akademien eller har erfarenheter av samverkan med övriga samhället, och föreslår därför att resurstilldelning och meriteringssystem förändras. Likaså bör resurserna till högskola och universitet i större utsträckning premiera samverkan och personrörlighet.

Innovationsstödsmiljöer runt högskola och universitet som innovationskontor, inkubatorer, holdingbolag och Science Parks är viktiga för kommersialisering av forskning. För att utveckla, testa och validera ny teknik behövs test- och demonstrationsanläggningar. Dessa finns i gränslandet mellan forskning och marknaden, och därför är det nödvändigt att staten deltar i utvecklingen.

Regeringen bör utforma en handlingsplan tillsammans med nyckelaktörer för hur den offentliga upphandlingen kan göras mer effektiv. Bland annat bör den innehålla uppföljningsbara mål och kvalitetskrav som styr mot nytänkande och verkliga innovationer. Upphandling av innovation kan uppmuntra till nya tekniska lösningar som inte bara utvecklar offentlig verksamhet utan samtidigt skapar en större hemmamarknad och exportmöjligheter.

» **Siemens eHighways-teknologi** möjliggör att lastbilar och annan tung trafik som drivs med elektricitet kan tillföras energi direkt under körning. När lastbilarna lämnar luftledningarna eller exempelvis kör om ett framfarande fordon kopplar lastbilen automatiskt över till sitt dieselhybridsystem. Tekniken med strömavtagare på taket känns väl igen från tågtrafiken, men med eHighways öppnar Siemens möjligheterna för liknande teknik vid vägburen transport. Just nu pågår försök med denna teknologi utanför Sandviken och är ett exempel på en innovationsupphandling gjord av Trafikverket. «

INVESTERA I SAMHÄLLETS HÅRDVARA – ENERGI OCH TRANSPORTER

Teknikföretagens medlemmar verkar i hela landet. För att detta ska vara möjligt och samtidigt exportera till stora exportmarknader behövs en väl fungerande infrastruktur.

Ett robust och effektivt elsystem

Svensk energipolitik bör bygga på teknikneutralitet och marknadsbaserade mekanismer för att främja förnybar elproduktion och begränsade utsläpp. Investeringar i nätkapacitet bör utgå från företagens behov och smarta elnät. Produktkrav för energiförbrukning måste harmoniseras inom EU. Teknikföretagen stödjer EU:s tre energipolitiska mål för försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Vi anser att dessa mål för Sveriges del förutsätter en blocköverskridande överenskommelse om energin, med lösningar på nordisk nivå och på sikt en gemensam europeisk elmarknad.

Energins leveranssäkerhet är helt central för svenska teknikföretag. Elnätet, som omfattar produktion, distribution och användning av el, måste vara robust och effektivt. Effektbalansen är den stora utmaningen för det svenska elsystemet, snarare än storleken på den inhemska elproduktionen. Därför behöver lösningar utvecklas för en mer flexibel överföring, användning och lagring av el.

Energieffektivisering genom ny teknik

Energieffektivisering av industrin och övriga samhället stärker konkurrenskraften genom att kostnader sänks och sårbarheten minskas. Men efterfrågan på energieffektivisering driver också på utvecklingen av nya tjänster och produkter som både ger stor miljönytta på global nivå och förutsättningar för nya exportframgångar. En framgångsrik och tillämpad energiforskning ger förutsättningar för såväl energieffektivisering som ett robust och effektivt elsystem, samt framtida exportmöjligheter.

Tillförlitlig och effektiv transportinfrastruktur

Sverige ligger efter när det gäller transportinfrastruktur, punktlighet, försändelsespårning och logistikservice. Det finns stora brister i infrastrukturens kvalitet, som ökar transportkostnaderna och hämmar konkurrenskraften. Teknikföretagens medlemmar transporterar alla typer av varor. Variationen av transportsätt innebär att företagen är särskilt beroende av flexibilitet och pålitlighet från samtliga transportslag. Många företag ligger utanför våra storstadsregioner och har behov av utbildad arbetskraft. Transportinfrastrukturen måste göra det möjligt att arbetspendla för att säkerställa företagens kompetensförsörjning.

Transportsystemet måste vara förutsägbart. Det är nödvändigt för att företag och privatpersoner ska kunna ta sig fram, oavsett vilket färdmedel de väljer. Trafikverkets underhållsplanering och regeringens budgetarbete är inte synkroniserade, vilket leder till en försämring av infrastrukturen. Processen med att vidta mindre åtgärder, men som skulle göra stor nytta, måste bli enklare.

Teknik för framtidens transportinfrastruktur

Transportsystemet behöver fungera som en helhet där olika transportslag kompletterar varandra. Teknikföretagen anser att det finns en risk att lokala projekt prioriteras före nationella projekt som är viktigare.

Sveriges teknikföretag kan bidra med ett transportsystem som möter framtiden. Därför behövs ny teknik tas med i planeringsprocessen.

Digitaliseringen kommer att påverka effektiviteten av transportsystemet och därmed behoven av nyinvesteringar.

En elektrifiering av de långväga transporterna innebär stora miljömässiga vinster samtidigt som det utvecklar Sverige som tekniknation. Med den teknik som finns idag är det möjligt att ställa om till en mer hållbar transportinfrastruktur. Eftersom det är så lång planeringshorisont måste Sverige arbeta parallellt med att satsa på testning och demonstration samtidigt.

Digital infrastruktur och cybersäkerhet

En robust, säker och snabb digital infrastruktur är en förutsättning för att företagens verksamheter ska kunna utvecklas, oavsett var i Sverige företaget är lokaliserat. Internet som bärare av tjänster ska vara tillgängligt och stabilt. Vi behöver även se till att den information som skickas över nätet hanteras på ett säkert sätt. En förutsättning för att lyckas är att vi fortsätter att investera i digital infrastruktur och utveckling.

FOTO: GARO

» **Garo** har utvecklat en laddstation för fordon som ska passa publika miljöer såsom parkeringsplatser, köpcentrum, torg och pendelparkeringar. De smarta laddstationerna följer europeisk standard och möjliggör en smidig betalningslösning som underlättar både för ägaren och användaren. Laddstationerna känner igen olika användare som nyttjar samma uttag och därmed gör det möjligt för smidig betalning för användare. «

Teknikföretagen

I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA

TEKNIKFÖRETAGEN är arbetsgivarorganisationen för de kreativa företag som står för en tredjedel av Sveriges export. Över hela landet bistår vi teknikföretag i arbetsrätt och branschfrågor, så att de kan fokusera på att utveckla varor och tjänster i världsklass.